

## **Høringsinnspill til NOU 2024:13, Lov og frihet - Negativ sosial kontroll, æresmotivert vold, tvangsekteskap, kjønnslemlestelse, psykisk vold og ufrivillig opphold: Juridiske problemstillinger og forslag til regelverksendringer**

Islamsk Råd Norge (IRN) støtter arbeidet for bekjempelse av vold i nære relasjoner, styrking av barns rettigheter og velferdstjenester for sårbare grupper. IRN mener det er positivt at rapporten gir plass til temaer som psykisk vold og avvergelsesplikt. Det IRN derimot finner problematisk, er den utvidede forståelsen av begrepene ære og æresvold, som fremstilles som noe verre enn andre typer vold i nære relasjoner. Vi stiller oss kritiske til dette fordi vi ikke ønsker et rettsvesen som behandler vold basert på etnisk eller kulturell kategorisering. IRN er bekymret for at denne tilnærmingen kan ha en diskriminerende effekt mot etniske minoriteter, spesielt når utvalget foreslår at æresmotiv i mishandlingssaker skal behandles med skjerpende omstendigheter. IRN har tidligere uttrykt kritiske synspunkter i denne debatten: [Les vår pressemelding her](#).

Når vold som et sosialt fenomen deles inn i to kategorier – æresvold som noe forankret i kulturelle årsaker hos minoritetsmiljøer og partnervold eller andre typer vold i nære relasjoner i majoritetssamfunnet som knyttet til andre motiver enn kultur – frykter vi at dette kan føre til strengere straffer for minoritetsmenn. Definisjonsmakten i æresdiskursen har ligget hos de som definerer, ikke hos de som blir definert. Det bør rettes et kritisk blikk på hvordan begrepene operasjonaliseres og hvorfor vold straffes ulikt avhengig av gjerningspersoners kulturelle bakgrunn. Vold i nære relasjoner er et alvorlig samfunnsproblem, også i likestilte samfunn, slik Brita Gjerstad poengterer i sin viktige artikkel om partnervold: [Les artikkelen her](#).

Vi er også kritiske til at kjønnslemlestelse, etter tjue år med målrettet politikk, fortsatt løftes frem som et utbredt fenomen i Norge og Skandinavia. Den svenske antropologen Sara Johnsdotter har gjennomført grundige studier som viser at omskjæring mot kvinner sjelden praktiseres etter utvandring: [Les mer her](#). Fafos rapport fra 2014 tar også opp lignende spørsmål: [Les rapporten her](#).

Det viktigste arbeidet mot kjønnslemlestelse og ulike former for omskjæring må gjøres innen helsevesenet og være kunnskapsrettet mot utsatte kvinner: [Les forskningsartikkel her](#).

## Litteraturliste

- Gjerstad, B. (2024). Kvinnelige voldsofre tar et enormt ansvar. *Forskning.no*  
Tilgjengelig fra: <https://www.forskning.no/kilden-sosiale-relasjoner-vold/kvinnelige-voldsofre-tar-et-enormt-ansvar/2346269>
- Islamsk Råd Norge. (2024). En kritisk innvending til debatten om æreskriminalitet. *Islamsk Råd Norge*. Tilgjengelig fra: <https://irn.no/pressemelding-en-kritisk-innvending-til-debatten-om-aereskriminalitet/>
- Johnsdotter, S. (2024). En ubehagelig mistanke." *VIVE – Det Nationale Forsknings- og Analysecenter for Velfærd*. Tilgjengelig fra: <https://www.vive.dk/da/nyheder-og-debat/en-ubehagelig-mistanke-yz2390x1/>
- Fafo. (2014). *Kjønnslemlestelse og omskjæring: En kartlegging av omfang og praksis i Norge*. Fafo-rapport nr. 6819. Tilgjengelig fra: [https://www.fafo.no/index.php?option=com\\_zoo&task=item&item\\_id=6819&Itemid=923&lang=nb](https://www.fafo.no/index.php?option=com_zoo&task=item&item_id=6819&Itemid=923&lang=nb)
- Forskning.no. (2024). Mange kvinner går med plager i flere år før de oppdager at det er knyttet til omskjæring. *Forskning.no*. Tilgjengelig fra: <https://www.forskning.no/kjonnslemlestelse-kvinnehelse/mange-kvinner-gar-med-plager-i-flere-ar-for-de-oppdager-at-det-er-knyttet-til-omskjaering-sier-forsker/2366084>